

Kritik mot Kriminalvården för brister i hanteringen av personliga tillhörigheter i samband med transport av en intagen m.m.

Beslutet i korthet: En intagen har under häktesvistelse varit placerad i Kriminalvårdens s.k. säkerhetshäkten. Kriminalvården har beslutat att den intagne skulle genomgå kroppsvisitation i samband med transporter till huvudförhandling i Stockholms tingsrätts säkerhetssal. I beslutet konstateras att Kriminalvården inte har tillbakavisat den intagnes uppgifter om att kroppsvisitationen skulle innefatta att han klädde av sig naken samt att åtgärden skulle vidtas både vid transport till och från huvudförhandlingen. Beslutet om kroppsvisitation kom emellertid att verkställas som en s.k. skyddsvisitation.

I JO:s beslut konstateras att den intagne under hela häktestiden varit placerad i Kriminalvårdens enheter med högsta säkerhet. Transporter till och från huvudförhandlingen har kunnat ske i miljöer som helt kontrollerats av Kriminalvården. I förhandlingssalen har den intagne varit helt skild från allmänheten genom en glasvägg. Mot denna bakgrund är det enligt JO svårt att se vilka förhållanden som skulle kunna göra det nödvändigt att dessutom kroppsvisitera den intagne vid samtliga transporter till och från förhandlingssalen. I beslutet framhålls vikten av att Kriminalvården noga överväger vilka kontrollåtgärder som vidtas mot en enskild, för att se till så att häktesvistelsen inte blir mer ingripande än nödvändigt.

I beslutet kritiseras även Kriminalvården för att den intagne, i samband med transport mellan olika häkten, fått vänta på sina personliga tillhörigheter i drygt två veckor.

Anmälan

I en anmälan, som kom in till JO den 14 januari 2013, anförde AA i huvudsak följande. Han har som häktad varit frihetsberövad i 25 månader och under denna tid har han vid ett flertal tillfällen flyttats mellan olika häkten. Vissa förflyttningar har skett nattetid. Likaså har han transporterats till domstolsförhandlingar så tidigt som kl. 5.00 på morgonen, med den följd att han tvingats vänta i transportfordonet i flera timmar innan domstolen öppnat. Den 18 december 2012 väcktes han omkring kl. 5.00 och fick reda på att han skulle förflyttas från häktet Kronoberg. Han nekades möjligheten att ta med sig några personliga tillhörigheter. Kriminalvården garanterade att hans tillhörigheter skulle eftersändas med bil samma dag. Under transporten förvägrades han även rätten att bära sina privata kläder. Han transporterades till häktet Göteborg och först efter 11 dagar ankom hans tillhörigheter. Det fick till följd att han under jul- och nyårshelgen saknade bl.a. böcker, hygienartiklar och pengar. Vidare har hans förundersökning ännu inte ankommit efter 24 dagar.

Rättegången vid Stockholms tingsrätt påbörjades i mars 2012. I samband med transport till och från förhandlingen visiterade transportpersonalen honom genom att känna igenom hans kläder och med hjälp av en metalldetektor. I början av juli meddelade Kriminalvården plötsligt att han skulle vara tvungen att klä av sig naken inför transport till och från förhandlingssalen. I juli återstod cirka 40 dagar i rätten och den nya ordningen skulle därmed innebära ett stort antal kränkande visitationer. Av den anledningen vägrade han att genomgå visitationen. Det fick till följd att Kriminalvården vägrade transportera honom till rättegångssalen och han missade en och en halv rättegångsdag. Därefter fick han närvara via videolänk en halv rättegångsdag. Den tredje rättegångsdagen återgick Kriminalvården till den ordning för visitation som hade gällt sedan tidigare. Han finner det anmärkningsvärt att Kriminalvården hindrat honom från att närvara vid huvudförhandlingen. Kriminalvården lät även meddela att han skulle vara tvungen att klä av sig naken före och efter advokatbesök. Att kräva detta innebär att Kriminalvården misstänkliggör hans advokat.

Utredning

Anmälan remitterades till Kriminalvården för yttrande. I sitt remissvar anförde Kriminalvården, huvudkontoret, genom generaldirektören BB, följande.

Sakförhållanden

Uppgifter om sakförhållandena har hämtats in från region Stockholm, som i sin tur hämtat in uppgifter från CC, kriminalvårdschef för VO Kronoberg, samt region Väst, som i sin tur hämtat in uppgifter från häktet Göteborg. Genom utredningen samt uppgifter från Kriminalvårdens klientadministrativa system (KLAS) har sammanfattningsvis följande kommit fram.

AA häktades i sin utevaro den 17 december 2010 av Stockholms tingsrätt. Han ankom häktet Huddinge den 27 december 2010 införd av Rikskriminalpolisen. Den 29 december 2010 häktades AA på sannolika skäl misstänkt för försök till grovt narkotikabrott samt försök till grov narkotikasmuggling. Den 8 mars 2013 dömdes AA till fängelse 18 år. Domen är överklagad. AA har under hela häktningstiden, fram till doms datum, haft restriktioner meddelade av åklagare avseende gemensamhet, brev, telefon och besök.

När AA ankom Kriminalvården bedömdes han tillhöra säkerhetsnivå 1, vilket är den högsta risknivån för avvikelser från anstalt eller häkte med hög säkerhet, med eller utan vapen eller hjälp utifrån. Intagna inom denna kategori kräver maximala säkerhetsarrangemang. Enligt Kriminalvårdens säkerhetshandbok, rörande hanteringen av dessa intagna, ska placeringen vara mycket säker, inga utevistelser eller transporter får ske utan direkt polismedverkan och noggranna visitationer och kontroller ske av besökare och andra kontakter. Åtgärder och strategier som vidtagits kring AA har skett i samråd med huvudkontorets säkerhetsenhet. I strategin för den säkerhetsmässiga hanteringen av AA har ingått att inte bli förutsägbar gällande placering, transporter och visitationer.

Enligt journalanteckningar inleddes transporter av AA till Stockholms tingsrätt, för deltagande i huvudförhandling i målet, i april 2012 och de fortsatte till december 2012, då tingsrätten kungjorde att kanslidom i målet skulle meddelas den 15 februari 2013. Under tiden som rättegången pågick var AA placerad i olika häkten i Stockholmsområdet. (AA placerades den 19 april 2012 i häktet Huddinge, den 23 april 2012 i häktet Sollentuna, den 30 april 2012 i häktet i häktet Huddinge, den 10 maj 2012 i häktet Kronoberg, den 8 juli 2012 i häktet Huddinge, och den 30 juli 2012 placerades han i häktet Kronoberg.) Den 18 december 2012 placerades AA i häktet

Göteborg. Med anledning av den höga rymnings- samt fritagningsrisken som identifierats kring AA bedömdes det nödvändigt att AA hade kriminalvårdskläder under transporten till häktet Göteborg. AA är sedan den 15 mars 2013 placerad i ett häkte i Stockholmsområdet.

När AA förflyttats har detta skett med maximal säkerhet. Tidpunkterna för, och genomförandet av, transporter har planerats med största noggrannhet vid varje enskilt tillfälle, tillsammans med polisen, utifrån rådande resurser och riskanalyser. Eftersom transport av intagna inte helt kan överlåtas till polisen har kriminalvårdspersonal medföljt vid samtliga transporter. Ytterst få personer har känt till att en förflyttning ska ske, varför inte några praktiska förberedelseåtgärder kunnat vidtas vid det aktuella häktet. I normala fall vet häktet samt den intagne om en kommande förflyttning och den intagne har då möjlighet att själv packa och ta med sig sina tillhörigheter.

Inför transport till förhandlingssalen har huvudsakligen så kallade skyddsvisitationer av AA genomförts. I samband med att förhandlingarna återupptogs efter att rätten haft sommaruppehåll gjordes bedömningen vid häktet Kronoberg att AA skulle genomgå en kroppsvisitation. När AA vägrade att genomgå sådan undersökning så avbröts transporten till förhandlingssalen. Kriminalvården informerade rättens ordförande om skeendet och i samband med detta så tillfrågades även huruvida häktet skulle använda mer långtgående tvångsåtgärder för att förflytta AA till förhandlingssalen. Beskedet var att häktet skulle avvakta tills vidare. Frågan kring häktets kontrollåtgärder diskuterades därefter med rättens ordförande, åklagare och offentlig försvarare. Efter dessa diskussioner bestämde kriminalvårdschef CC att det enbart skulle genomföras skyddsvisitationer inför transport till huvudförhandlingen. Huruvida en förhandling i domstol kan fortsätta utan närvaro av den tilltalade avgörs inte av Kriminalvården.

Gällande visitation i samband med besök kan följande nämnas. Häktet Huddinge samt häktet Sollentuna har, till skillnad från häktet Kronoberg, sådan allmän inpasseringskontroll som avses i 4 kap. 11 § häkteslagen (2010:611) (HäL). När AA förflyttades till häktet Kronoberg (den 10 maj 2012) gjordes bedömningen att det var nödvändigt, av säkerhetsskäl, att samtliga besökande till AA skulle genomgå samma nivå av visitation som en allmän inpasseringskontroll ger. Samtliga besökande till AA kroppsvisiterades således i syfte att söka efter otillåtna föremål, precis på samma sätt som skett vid de ovan nämnda häktena.

Vid häktet Kronoberg pågår sedan mer än ett år ett stort renoveringsarbete och mer än halva häktet är en byggarbetsplats. För att i denna miljö kunna upprätthålla nödvändig säkerhetsnivå för AA genomfördes kroppsvisitation vid de tillfällen som AA lämnade avdelningen för att genomföra besök.

Vad gäller AA:s tillhörigheter i samband med förflyttningen från häktet Kronoberg till häktet Göteborg den 18 december 2012 har följande kommit fram. De pengar som AA förvarade i bostadsrummet i häktet Kronoberg samt de pengar som var omhändertagna överfördes till häktet Göteborg den 20 december 2012. Eftersom AA saknade ekonomiska medel den 19 december 2012 beviljade häktet Göteborg honom så kallat häktesbidrag om 90 kronor.

Med anledning av att förflyttningen skedde utan att den intagne eller häktespersonalen i förväg hade kännedom om saken kunde AA:s övriga personliga tillhörigheter inte medtagas i samband med transporten, utan de skickades via Posten. Den 28 december 2012 hämtades de ut, från postkontor, av personal från häktet Göteborg. Vid detta tillfälle skickades även en laptop, tillhandahållen av häktet Sollentuna, som innehöll stora delar av förundersökningen. Tillhörigheterna skrevs in på häktet Göteborg den 2 januari 2013 och AA informerades om detta genom att en utskrift av tillhörigheterna lämnades till honom.

Den 2 januari 2013 lämnade AA in en ansökan om att få inneha en dator. DD, säkerhetssamordnare vid häktet Göteborg, kunde inte hitta någon tidigare dokumentation som gick att binda till denna dator, varför han började göra efterforskningar. Han

fick fram att datorn tillhörde häktet Sollentuna och att häktet ville ha tillbaka datorn omgående. Efter en del mejlkonversation mellan häktet Göteborg och häktet Sollentuna kom man överens om att AA skulle få tillåtelse att fortsätta använda datorn. Datorn lämnades in till AA den 18 januari 2013.

AA har, i samtal med DD, även lyft frågan om att få tillgång till förundersökningen i pappersformat. AA uttryckte inledningsvis att det viktigaste var att han fick tillgång till datorn och att han skulle återkomma om han ville ha förundersökningen i pappersformat. AA återkom sedan, någon gång i januari, och uttryckte att han ville ha det. DD kontaktade då häktet Kronoberg, som skickade ner förundersökningen som gods. AA fick ta del av den under vecka 6.

Beslutet att förflytta AA till häktet Göteborg har AA:s offentliga försvarare klagat på. Kriminalvården avvisade den 28 december 2012 AA:s begäran om omprövning med motiveringen att något formellt beslut om förflyttning inte fattats samt att förflyttning mellan häkten enligt Kriminalvårdens mening är så kallat faktiskt handlande.

Författningsbestämmelser

Av 1 kap. 6 § häkteslagen (2010:611) (HäL) följer att verkställigheten inte får innebära andra begränsningar i den intagnes frihet än som följer av denna lag eller som är nödvändiga för att ordningen och säkerheten ska kunna upprätthållas.

Enligt 20 § häktesförordningen (2010:2011) (HäF) får Kriminalvården, om det behövs för att en transport av en intagen ska kunna genomföras på ett betryggande sätt, begära hjälp av en polismyndighet. Transporten ska planeras i samråd med polismyndigheten.

Enligt 21 § HäF ska en intagen som transporteras eller av annan anledning vistas utanför förvaringslokalen under en myndighets övervakning inte utsättas för onödig uppmärksamhet.

Enligt 3 kap. 3 § HäL får ett besök, om det är nödvändigt av säkerhetsskäl, villkoras av att besökaren underkastar sig kroppsvisitation eller ytlig kroppsbesiktning.

Av 4 kap. 3 § HäL framgår att en intagen får kroppsvisiteras eller kroppsbesiktigas för eftersökande av otillåtna föremål om det finns anledning att anta att ett sådant föremål kommer att anträffas på honom eller henne, om han eller hon återkommer efter en vistelse utanför förvaringslokalen, om han eller hon ska ha eller har haft ett besök utan sådan kontroll som avses i 3 kap. 2 §, eller om det sker i en stickprovskontroll eller i anslutning till en större undersökning som av säkerhetsskäl görs av utrymme inom förvaringslokalen och den intagne har eller har haft särskild anknytning till utrymmet.

Enligt 4 kap. 11 § HäL får Kriminalvården, om det är nödvändigt för att säkerheten ska kunna upprätthållas vid ett häkte, besluta att alla personer som passerar in i häktet ska kroppsvisiteras (allmän inpasseringskontroll). Syftet med allmän inpasseringskontroll ska vara att söka efter otillåtna föremål. Skriftliga meddelanden får inte granskas. Ett beslut om allmän inpasseringskontroll får gälla i högst tre månader. Kriminalvården får i enskilda fall medge undantag från allmän inpasseringskontroll, om det finns särskilda skäl.

Av 1 kap. 9 § Kriminalvården föreskrifter och allmänna råd om häkte (FARK Häkte) [*KVFS 2011:2; JO:s anmärkning*] ska en preliminär säkerhetsbedömning göras i omedelbar anslutning till att en intagen tagits in i häkte. Av de allmänna råden till bestämmelsen framgår att syftet med säkerhetsbedömningen är att identifiera omedelbara behov av säkerhetsåtgärder i samband med t.ex. akut transport eller vid fara för den intagnes eller annans liv eller hälsa.

Av allmänna råd i kap. 2 FARK Häkte, om placering i häkte, följer att en intagen som är häktad normalt bör placeras i det häkte som är beläget i eller nära den ort där rättsprocessen ska äga rum, om inte placeringen i annat häkte behövs av säkerhets- eller beläggningsskäl.

Kriminalvårdens bedömning

Den nu genomförda rättegången i Stockholms tingsrätt kännetecknas av det kanske mest omfattande säkerhetsarrangemanget inom svensk kriminalvård i modern tid. Placeringar, transporter och annan hantering av AA har skett med minutiös planering och största försiktighet. Vid beaktande av den så kallade proportionalitetsprincipen i 1 kap. 6 § Häl finner Kriminalvården att begränsningarna haft stöd i lag samt varit motiverade för att upprätthålla ordningen och säkerheten. Utifrån vad som är känt om AA:s person så har de kontroll- och tvångsåtgärder som använts stått i rimlig proportion till syftet med åtgärden.

Vad gäller de transporter som skett av AA på obekväma tider framhålls att det hade varit önskvärt, för både klienten och Kriminalvården, om transporterna kunnat ske under dagtid, men att bedömningen gjorts att hanteringen varit nödvändig av säkerhetsskäl. Transporterna har skett på uppdrag av Kriminalvården, men de exakta tidpunkterna för genomförandet har bestämts av polisen.

Vad gäller förflyttningen till häktet Göteborg den 18 december 2012 konstateras att AA beviljades häktesbidrag den 19 december, då han saknade egna ekonomiska medel. Den 20 december överfördes hans ekonomiska tillgångar. Det dröjde sedan till den 2 januari 2013 innan AA fick tillgång till hans övriga tillhörigheter, vilket skulle kunna förklaras med postgång samt helgdagar under perioden, men som ändå inte kan anses tillfredsställande. Beträffande den dator som skickades med tillhörigheterna, innehållandes stora delar av förundersökningen, konstateras att det dröjde nästan en månad från ankomst, och drygt två veckor från ansökan, innan AA fick tillgång till datorn. Även om häktet Göteborg hade goda skäl att utreda omständigheterna kring datorn, för att säkerheten eller domstolsprocessen inte skulle äventyras, är det är inte godtagbart att AA inte hade tillgång till önskat förundersökningsmaterial under så pass lång tid.

AA kommenterade remissvaret.

Kriminalvården ombads därefter inkomma med vissa förtydligande angående de kontroll- och tvångsåtgärder som vidtagits i samband med transport av AA till huvudförhandling. I ett yttrande anförde Kriminalvården, huvudkontoret, genom enhetschefen EE, följande

Sakförhållanden

Uppgifter om sakförhållandena har hämtats in från FF, samordnare på häktet Kronoberg, varvid sammanfattningsvis följande har kommit fram.

Som en del av strategin för den säkerhetsmässiga hanteringen av AA fanns en instruktion upprättad för hur varje moment kring denne skulle hanteras. Av sagda instruktion framgick att kroppsvisitation skulle genomföras inför transport till huvudförhandling. I samband med att huvudförhandlingen återupptogs efter rättens sommaruppehåll motsatte sig AA att en kroppsvisitation genomfördes inför transporten och transporten avbröts. AA gjorde vid detta tillfälle gällande att det vid tidigare transporter till huvudförhandling endast genomförts s.k. skyddsvisitationer.

Författningsbestämmelser

Av 28 kap. 11 § tredje stycket rättegångsbalken framgår att med kroppsvisitation avses en undersökning av kläder och annat som någon bär på sig samt av väskor, paket och andra föremål som någon bär med sig.

Av 1 kap. 6 § häkteslagen (2010:611), Häl, framgår bl.a. att en kontroll- eller tvångsåtgärd endast får användas om den står i rimlig proportion till syftet med åtgärden. Om en mindre ingripande åtgärd är tillräcklig ska den användas.

Av 4 kap. 2 § Häl framgår att den som ska tas in i en förvaringslokal senast vid ankomsten ska kroppsvisiteras eller kroppsbesiktigas för eftersökande av otillåtna föremål, om det inte är uppenbart obehövt.

Av 4 kap. 3 § Häl framgår att en intagen får kroppsvisiteras eller kroppsbesiktigas för eftersökande av otillåtna föremål om

1. det finns anledning att anta att ett sådant föremål kommer att anträffas på honom eller henne,
2. han eller hon återkommer efter en vistelse utanför förvaringslokalen,
3. han eller hon ska ha eller har haft ett besök utan sådan kontroll som avses i 3 kap. 2 §, eller
4. det sker i en stickprovskontroll eller i anslutning till en större undersökning som av säkerhetsskäl görs av ett utrymme inom förvaringslokalen och den intagne har eller har haft särskild anknytning till utrymmet.

Av 4 kap. 4 § Häl framgår att en intagen även i andra fall än som avses i 2 och 3 §§ får kroppsvisiteras för eftersökande av vapen och andra farliga föremål, om det är nödvändigt av säkerhetsskäl.

Kriminalvårdens bedömning

Med begreppet *kroppsvisitation* avses, som framgår ovan, en undersökning av kläder och annat som någon bär på sig samt av väskor, paket och andra föremål som någon har med sig. Vid en kroppsvisitation kan det förekomma att den som visiteras får ta av sig kläderna för att dessa ska kunna undersökas på ett tillfredsställande sätt. Med begreppet *skyddsvisitation* menas en sådan *till syftet* begränsad kroppsvisitation som avses i 4 kap. 4 § Häl, dvs. en visitation för eftersökande av vapen eller andra farliga föremål. En skyddsvisitation utförs normalt genom att kriminalvårdspersonal känner utanpå kläderna på den intagne för att kontrollera vad denne bär på sig. Detta förfarande kan kombineras med en kontroll med hjälp av teknisk utrustning, t.ex. en detektorbåge.

Inför en transport till huvudförhandlingen efter rättsens sommaruppehåll avsåg Kriminalvårdens personal att genomföra en mer omfattande kroppsvisitation än vad en skyddsvisitation normalt innebär, vilket AA motsatte sig och transporten avbröts. Efter händelsen gjordes närmare efterforskningar avseende hur visitationer vid dessa transporter tidigare hade hanterats av Kriminalvårdens personal. I samband med detta framkom att instruktionen kroppsvisitation troligen i huvudsak hade genomförts som skyddsvisitation.

Efter vissa diskussioner, och mot bakgrund av bl.a. den proportionalitetsprincip Kriminalvården alltid har att iaktta vid användning av kontroll- eller tvångsåtgärder, togs sedermera beslutet att ändra instruktionen så att det i stället framgick tydligt att endast skyddsvisitation skulle genomföras inför transport till huvudförhandling.

AA kommenterade yttrandet och uppgav bl.a. att kammaråklagaren GG i samband med häktningförhandling den 17 juli 2013 uppgett att visitationerna av honom sommaren 2012 hade föranletts av att en av hans försvarare, HH, vid ett besökstillfälle hade glömt att lägga ifrån sig sin mobiltelefon. Efter häktningförhandlingen skickade åklagaren en incidentrapport om händelsen till Svea hovrätt. I fall de uppgifter som åklagaren lämnat till domstolen är riktiga är Kriminalvårdens påstående om varför förutsättningarna för visitationerna förändrades oriktigt.

Kriminalvården gavs möjlighet att yttra sig över AA:s uppgifter. I ett yttrande anförde, Kriminalvården, huvudkontoret, genom enhetschefen EE, följande.

Sakförhållanden

Uppgifter om sakförhållandena har hämtats in från region Stockholm, varvid sammanfattningsvis följande har kommit fram.

Den 18 september 2012 upprättade häktet Kronoberg en incidentrapport i samband med att en mobiltelefon och ett USB-minne påträffades på en av de två advokater som vid det aktuella tillfället skulle besöka AA. Föremålen fick lämnas i ett förvaringsskåp.

Kriminalvårdens bedömning

De visitationer Kriminalvården tidigare har yttrat sig om i detta ärende skedde i samband med att huvudförhandlingen återupptogs efter rättens sommaruppehåll år 2012. Utan att ha tillgång till de handlingar AA omnämner uppfattar Kriminalvården det som att AA syftar på en händelse som inträffade i september 2012, dvs. efter att de visitationer det nu aktuella ärendet avser genomförts. Kriminalvården har ingen uppfattning avseende vad kammaråklagaren GG kan ha uttalat den 17 juli 2013 och vad Kriminalvården tidigare anfört i ärendet är enligt myndighetens uppfattning korrekt.

Bedömning

Utredningen visar att AA:s häktesvistelse i hög grad har kommit att präglas av den säkerhetsklass som han placerats i (säkerhetsnivå 1). Häktestiden – som även i normalfallet utgör en ingripande åtgärd mot den enskilde – har därmed för AA:s del blivit än mer ingripande och kringgärdad av restriktioner. När en intagen vistas under sådana förhållanden, ställs det särskilt höga krav på ansvarig personal att se till så att de åtgärder som vidtas inte får mer långtgående konsekvenser än nödvändigt.

Säkerhetsarrangemangen har bl.a. inneburit att AA inte har haft möjlighet att förbereda sig inför transporter och därmed har hans personliga tillhörigheter skickats till honom i efterhand. I samband med transporten den 18 december 2012 skickades AA:s tillhörigheter per post och de kunde hämtas ut i Göteborg den 28 december. Därefter dröjde det ytterligare fem dagar innan egendomen skrevs in vid häktet. Orsaken till detta dröjsmål är för mig höljt i dunkel. Oavsett hur det förhåller sig härmed, är det inte acceptabelt att det dröjde 15 dagar innan AA fick tillgång till sina tillhörigheter och att det dröjde nästan en månad innan han fick tillgång till datorn med förundersökningsprotokollet.

Jag vill framhålla att det åligger den som planerar en transport av en häktad i säkerhetsnivå 1 att vidta nödvändiga åtgärder för att personliga tillhörigheter ska kunna skickas i nära anslutning till transporten av den intagne. En intagen ska som regel inte behöva vänta i mer än en kortare tid på sina tillhörigheter. Med den utgångspunkten framstår det som mindre lyckat att AA:s tillhörigheter skickades med post till häktet Göteborg i samband med jul- och nyårshelgerna. Kriminalvården förtjänar kritik för det sätt som AA:s tillhörigheter har hanterats.

Som jag nämnde inledningsvis har AA:s häktesvistelse kommit att präglas av de särskilda säkerhetsåtgärder som Kriminalvården har vidtagit. Ett exempel på en sådan åtgärd är beslutet att AA skulle kroppsvisiteras inför transporter till huvudförhandlingen i Stockholms tingsrätts säkerhetssal. Kriminalvården har inte tillba-

kaviserat AA:s uppgifter om att kontrollen skulle innefatta att han klädde av sig naken samt att åtgärden skulle vidtas både vid transport till och från huvudförhandlingen.

Jag är väl medveten om att kontrollerna av AA i praktiken kom att bli mindre ingripande än vad som ursprungligen var avsikten. Trots detta, kvarstår det förhållandet att Kriminalvården i vart fall inledningsvis funnit att sådana ingående kontrollåtgärder varit påkallade. Kriminalvården har inte redovisat skälen till varför man gjorde den bedömningen. Till saken hör att AA under hela häktetiden varit placerad i Kriminalvårdens enheter med högsta säkerhet (s.k. säkerhetshäkten). Transporter till och från huvudförhandlingen har kunnat ske i miljöer som helt kontrollerats av Kriminalvården. I förhandlingssalen har AA varit helt skild från allmänheten genom en glasvägg.

Mot den angivna bakgrunden har jag för egen del svårt att se vilka förhållanden som skulle kunna göra det nödvändigt att dessutom kroppsvisitera AA vid samtliga transporter till och från förhandlingssalen. Jag vill återigen framhålla vikten av att Kriminalvården noga överväger vilka kontrollåtgärder som ska vidtas mot en enskild, för att se till så att häktesvistelsen inte blir mer ingripande än nödvändigt.

Med hänsyn till vad som framkommit i Kriminalvårdens yttrande saknar jag skäl att kommentera AA:s övriga klagomål. Jag konstaterar endast att det saknas anledning för mig att uttala kritik eller vidta någon annan åtgärd.

Ärendet avslutas.